

Anyajegy és bőrdaganat szűrés

A DERMA-ART Magánbőrgyógyászati és Szépségklinikán DERMDOC digitális dermatoszkópiás Rendszerrel végezzük az anyajegy- és bőrdaganat szűrést.

Akinek bármelyik anyajegye megváltozik, vagy bőrén új pigmentált növedék jelenik meg, akkor gondolni kell melanomára, és ki kell zárni ennek a lehetőségét.

Mi DermDOC Mole Scanning? Mi a Digitális dermatoszkópia?

A festékes anyajegyek és a legrosszabb indulatú bőrrák, a melanoma szűrővizsgálatának legbiztonságosabb módszere, amely **Magyarországon is elérhető, igaz, egyelőre csak néhány helyen.**

Ennek a különleges berendezésnek a segítségével megvizsgáljuk a bőrt és az anyajegyeket. **Egy speciális fényképezőgép és számítógép együttese**, melyet arra használunk a vizsgálat során, hogy digitálisan felvesszük a bőr képeit, különösen az anyajegyeket. Az eredményeket kiértékeljük, a nagy nagyítású képeket éveken át tároljuk, ez a kontrollvizsgálatok során pontos összehasonlításra ad lehetőséget.

Anyajegy és bőrdaganat szűrés

Életünk során bőrünk számtalan károsító tényezőnek van kitéve, melyek közül azonban – veszélyessége miatt – kiemelkedik a napfény, vagyis az UV sugárzás. Közismert, hogy a gyermekkorunktól „elszenvedett” napfény hatása bőrünkben összeadódik, vagyis nem „felejtődik el”, s a későbbiekben számtalan bőrprobléma, esztétikailag zavaró elváltozás (pigment foltok, korai ráncosodás stb.) mellett bőrdaganatok kiváltásában is szerepet játszik. Ezek közül a legveszélyesebb az ún. **melanoma**, melynek kivédése, megelőzése soha nem volt aktuálisabb, mint manapság.

A **melanoma malignum** egy, a bőr pigment termelő sejtjeiből (melanocyták), leggyakrabban már meglévő festékes anyajegyből kiinduló, gyorsan áttétet képező rosszindulatú bőrdaganat. A név a görög fekete szóból származik. Veszélyessége abban áll, hogy a tumorsejtek nagyon hamar áttéteket, ún. metasztázist képeznek. És bár az utóbbi években a gyógyszeres kezelés rendkívül sokat fejlődött, ma is a legrettegettebb bőrdaganatnak számít.

Festékes anyajegyek

A számtalan anyajegy típus közül a festéksejtes típusúakból alakulhat ki ez a típusú bőrdaganat. Ezek között is felállíthat a szakember azonban egy veszélyességi rangsort, vagyis önmagában az, hogy egy anyajegy festéksejtes (többnyire sötét színű, barna vagy fekete), még nem dönti el egyértelműen a kérdést: megelőzési céllal el kell-e távolítani, vagy sem.

Tünetek és panaszok

A melanoma általában növekvő színes bőrfoltként jelenik meg. Az elváltozás lehet a bőrfelszínnel egy síkban lapos, vagy abból kiemelkedő durva tapintatú. A színe is változó, lehet barna, fekete, kékes, a kék különböző árnyalatai, fehér stb. Az esetek egy részében ártatlannak vélt festékes anyajegyből indulnak ki, ekkor az eredetileg évek óta meglévő anyajegy növekedésnek indul, szélei szabálytalanná válnak. Az anyajegy szélei már nem élesek, mint a normális festékes anyajegy esetén, hanem elmosódottak. Vérzés esetén a rosszindulatú elfajulás alapos gyanúja áll fenn. Minden esetben tehát, amikor egy anyajegy megváltozik, haladéktalanul orvoshoz kell fordulni. Van olyan melanoma, amely nem színes, és változó bőrfoltként jelenik meg. Emiatt bármilyen változó bőrfoltot jelenteni kellene az orvosnak. A melanoma többségének nincsenek tünetei, mikor megtalálják.

De lehet tünet a viszketés vagy vérzés is. Rosszindulatú elfajulás gyanúja esetén szövettani vizsgálat szükséges. A műtét során az elváltozás kimetszésre kerül. A sebészi kezelés kiegészítéseként a tumor újabb kialakulásának meggátlására kemoterápia, illetve gyógyszeres kezelés jöhet szóba.

„ABCD” szabály

Az alábbi, ún. „**ABCD**” szabály alapján, nagy vonalakban mégis viszonylag egyszerűen ellenőrizhetjük otthon is anyajegyünket. Gyanús pigmentált anyajegy, folt megítélése, „önellenőrzés”:

A – **Asymmetry** (aszimmetria): nem kerek vagy ovális az anyajegy alakja;

B – **Border** (határ): szabálytalan vagy nem éles határú;

C – **Colour** (szín): nem egyenletes színű;

D – **Diameter** (átmérő): 5 mm-nél nagyobb.

Amennyiben több kritérium teljesül egy adott **naevus** (anyajegy) esetén a fentiek közül, mindenképpen orvoshoz kell fordulnunk!

Rizikófaktorok Azoknak a betegeknek, akiknek nagyszámú, ill. szabálytalan, ún. **dysplasiás anyajegyei** vannak, lényegesen nagyobb az esélyük, hogy életük során melanómában betegszenek meg, mint az átlagos mennyiségű, vagy éppen szabályos anyajegyekkel bíró embereknek. Alapvetően a világosabb bőrtípusú személyek veszélyeztetettebbek, esetükben a sötétebb bőrtípusúakhoz viszonyítva hatszor gyakoribb a betegség. A napégés, különösen a gyermekkorban elszenvedett napégés különösen növeli a felnőttkorban kialakuló melanoma esélyét.

Bőrgyógyászati szakvizsgálat, dermatoscopya

A **bőrgyógyász szakorvos** a klinikai kép alapján először meghatározza az anyajegy típusát és beosztását, szabályosságát és nagyságát. A továbbiakban digitális **DERMDOC** rendszerrel (ún. **digitális dermatoscoppal**) megvizsgálja az elváltozás pigmentszerkezetét, megállapítja a pigmenthálózat, pigmentrögök és egyéb, csak ezen eszközzel vizsgálható eltérések, ill. szabálytalanságok mértékét. A vizsgálatok alapján lehetőségünk van a különböző anyajegyek nagyon pontos meghatározására, a finom ún. megindulási jelek gyors, korai stádiumban való felismerésére és ennek alapján, szükség esetén a gyors beavatkozásra. A dermatoscop bevezetése óta nagyságrendekkel nőtt a korai, még kiválóan kezelhető stádiumban levő melanoma felismerése.

A megoldás a szabálytalan, gyanús anyajegyek esetén és melanoma gyanúja esetén is a sebészi eltávolítás. Lézeres elpárologtatás ilyen esetben nem jöhet szóba. A kimetszés után minden esetben szövettant végzünk, mely egyrészt megerősíti a klinikai diagnózist, másrészt bizonyítja azt is, hogy az elváltozás eltávolítása az épben történt.

Megelőzés. Hogyan védekezhetünk?

- 1. Évente, bizonyos esetekben félévente bőrgyógyászati szűrővizsgálat az anyajegyek ellenőrzése céljából, dermatoscopos vizsgálattal.**
2. Bármilyen gyanú esetén azonnal bőrgyógyász szakorvoshoz kell fordulni, aki a vizsgálattal felállítja a diagnózist, így az esetleges melanómát korán, még az áttét képződése előtt eltávolíthatjuk.
3. Az anyajegyek rendszeres önellenőrzése („ABCD” szabály) a beteget orvoshoz irányítva segíthet a korai elváltozásokat még a daganat kialakulása előtt felismerni.
4. A napégés megelőzése és az UV sugárzás elleni védelem (fényvédelem) szintén nagyon fontos, különösen gyermekek esetében.

Dr. Beleznay Gyöngyike

Bőr- és nemibeteg gyógyász,
kozmetológus szakorvos. Magánorvos